ตอนที่ ๒

กรรม ๑๒

กฎแห่งกรรมนั้น เป็นหลักธรรมที่มีความซับซ้อน มีเหตุผลเชื่อมโยงกันมาก เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ ในตอนนี้ จะพูดถึงกฎแห่งกรรมอีกระดับหนึ่ง นั่นคือ **กรรม ๑๒** แต่จะอธิบายในตอนนี้เพียง ๒ หมวดแรกเท่านั้น

พระพุทธเจ้าของเราทั้งหลายนั้นเป็นผู้ตรัสรู้ เป็นผู้ค้นพบความจริง กฎแห่งกรรมเป็นกฎธรรมชาติที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ แม้พระองค์จะแสดงไว้ แต่ก็ยังมีผู้เข้าใจไม่ครบถ้วน เพราะฉะนั้น ในฐานะที่เราถูกควบคุมด้วยกฎแห่งกรรม ซึ่งเป็นกฎธรรมชาติ ก็ควรจะทราบให้แน่ชัดว่ามีกรรมอันใดบ้าง ที่เรากำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว และกรรมข้อนั้น ๆ ท่านเรียกตามภาษาทางพุทธศาสนาว่าอะไร

เพราะฉะนั้น ในตอนนี้ ขอให้ศึกษาเรื่องกรรม ๑๒ ประการ ซึ่งกล่าวไว้ในคัมภีร์ทางพุทธศาสนา กรรม ๑๒ ประการนั้น ท่านแบ่งเป็น ๓ หมวด ๆ ละ ๔ ข้อ คือ

หมวดที่ ๑ ว่าด้วยกรรมที่ให้ผลตามกาล มี ๔ อย่าง

หมวดที่ ๒ ว่าด้วยกรรมที่ให้ผลตามหน้าที่ มี ๔ อย่าง

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยกรรมที่ให้ผลตามลำดับ มี ๔ อย่าง

หมวดที่ ๑ กรรมที่ให้ผลตามกาล ๔ อย่าง

๑ ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติปัจจุบัน

๒ อุปปัชชเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติหน้าคือชาติที่ถัดไป

๓ อปราปรเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป

๔ อโหสิกรรม กรรมที่ให้ผลเสร็จแล้ว หรือกรรมไม่มีผล

จะอธิบายกรรมในหมวดแรกนี้ก่อน

กรรมทั้ง ๔ ประการนี้ เรากำลังได้รับกันอยู่ แต่ได้รับในลักษณะไหนก็ให้พิจารณาดูเอา กรรม ๓ ข้อแรก เป็นกรรมที่ให้ผลในชาตินี้ข้อหนึ่ง กรรมที่ให้ผลในชาติถัดไปหรือในชาติหน้าข้อหนึ่ง กรรมที่ให้ผลในชาติต่อ ๆ ไปอีกข้อหนึ่ง

มีปัญหาว่า เราจะรู้ได้อย่างไร ว่ากรรมอย่างไหนให้ผลในชาตินี้ กรรมอย่างไหนให้ผลในชาติหน้า กรรมอย่างไหนให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป สำหรับเรา ซึ่งเป็นปุถุชนนี้รู้ยาก ว่ากรรมชนิดนี้ให้ผลในชาติไหน ให้รู้แน่นอนนั้นรู้ยาก แต่ถ้าสังเกตคร่าว ๆ ก็พอจะรู้ กรรมที่เราทำไว้ เป็นกรรมที่ให้ผลในปัจจุบันนั้นมีมาก มากชนิดด้วย แม้กรรมบางอย่าง ที่ทำไว้ยังไม่ให้ผลทันที แต่ในที่สุดไม่กี่ปีก็ให้ผลชัดขึ้น

แต่ถ้าว่าตามลักษณะของจิตที่เป็นตัวทำกรรมแล้ว กรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน จนถึงกรรมที่ให้ผลในชาติหน้าหรือในชาติต่อ ๆ ไป ทั้ง ๓ ข้อนี้ ท่านกล่าวความละเอียดไว้ในคัมภีร์พระอภิธรรมว่า ในบรรดาชวนจิต ๗ ดวง ที่เกิดขึ้นในขณะที่มนุษย์ทำกรรม คือในเวลาเราทำกรรมดีกรรมชั่ว ในขณะที่จิตของเราวิ่งไปได้ ๑๗ ขณะจิต ใน ๑๗ ขณะจิตนั้น มีชวนจิตอยู่ ๗ ดวง

ในชวนจิต ๗ ดวงนั้น ความสำรวมหรือความไม่สำรวม บุญ บาป จะเกิดขึ้นในช่วงนี้ ช่วงอื่นไม่เกิด แต่จะเกิดช่วงที่ชวนจิตวิ่ง ๗ ขณะ มันไวมาก ไวกว่ากระแสไฟฟ้า ไวกว่าอะไรทั้งหมด แต่ถึงจะไวอย่างไร

จิตมันจะเก็บพฤติกรรมไว้ทั้งหมดด้วยตัวของมันเอง เป็นเสมือนเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่บันทึกข้อมูลไว้อย่างละเอียด

ท่านกล่าวว่า ผู้ใดทำกรรมด้วยชวนจิตดวงที่ ๑ กรรมนั้นเป็นกรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน

ผู้ใดทำกรรมด้วยชวนจิตดวงที่ ๗ คือดวงสุดท้าย กรรมนั้นจะให้ผลในชาติถัดไป

ผู้ใดทำกรรมด้วยชวนจิต ๕ ดวงในท่ามกลาง คือดวงที่ ๒ ถึงดวงที่ ๖ กรรมนั้นจะให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป

ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น? ก็เพราะกฎแห่งกรรมเป็นอย่างนี้เอง

ถ้าเราเทียบกับชีวิตในปัจจุบันว่า กรรมให้ผลในชาตินี้ เปรียบเหมือนการกระทำบางอย่างที่ให้ผลในวันนี้ กรรมให้ผลในชาติหน้าเปรียบเหมือนการกระทำบางอย่างที่ไม่ให้ผลในวันนี้ แต่ให้ผลในวันพรุ่งนี้ กรรมที่ให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป เปรียบเหมือนกรรมบางอย่างที่ไม่ให้ผลในวันนี้หรือในวันพรุ่งนี้ แต่จะให้ผลในวันต่อ ๆ ไปจนเราถึงวันตาย

พระพุทธศาสนา ไม่ยอมรับเรื่องกรรมที่ให้ผลในชาตินี้เพียงชาติเดียว หรือในวันนี้อย่างเดียว แต่หากยอมรับว่า กรรมที่สลักหลังเราอยู่หรือติดตามเราอยู่ทั้งดีและชั่วนั้น เป็นกรรมในอดีตด้วย เป็นกรรมในปัจจุบันด้วย

กรรมที่ให้ผลในชาตินี้

กรรมที่ให้ผลในปัจจุบันนี้เห็นได้ง่าย เช่น เราศึกษาเล่าเรียน เราทำมาหากิน เราซื่อสัตย์สุจริต เราขยันหมั่นเพียร จัดเป็นกรรมดีก็ให้ผลในชาติปัจจุบัน เราเห็น ๆ กันอยู่ หรือถ้าหากใครทำชั่ว เช่น ลักขโมย มีความประพฤติเหลวไหล ขี้เกียจทำงาน ติดยาเสพติด ดื่มเหล้า ไม่มีศีลธรรม คนนั้นก็รับกรรมชั่วของเขาในปัจจุบัน เช่น คนที่ติดคุก

ติดตะรางในปัจจุบัน แม้ในเมืองไทยนี้ก็นับเป็นหมื่น ๆ คนที่อยู่ในคุก ก็เพราะกรรมในปัจจุบัน บางอย่างอาจจะเป็นกรรมในชาติปางก่อนติดมา แต่ส่วนใหญ่แล้วคือกรรมในปัจจุบัน

คนเราส่วนมาก ถ้ากรรมดียังไม่ให้ผล คนก็ไม่ค่อยพูดกันมาก หรือไม่ค่อยคิด แต่ถ้าคนทำกรรมชั่วแล้ว เมื่อกรรมชั่วยังไม่ให้ผลก็มักจะพูดกันว่า *"ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป"* เพราะเขาไม่เห็นผลของกรรมทันตา

การพิสูจน์กฎแห่งกรรมนั้น จะต้องให้กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ เราจะให้ทำทันทีแล้วให้ผลทันทีทุกอย่างนั้นไม่ได้ เพราะกรรมบางอย่างให้ผลในชาตินี้ เหมือนการกระทำบางอย่างให้ผลในวันนี้ กรรมบางอย่างให้ผลในชาติหน้า เหมือนการกระทำบางอย่างให้ผลในพรุ่งนี้ กรรมบางอย่างให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป เหมือนการกระทำบางอย่างให้ผลในวันต่อ ๆ ไป ในเดือน หรือปีต่อ ๆ ไป

ใครก็ตาม ถ้าทำกรรมชั่ว และกรรมชั่วยังไม่ให้ผลในขณะนี้ หรือในปีนี้ หรือปีหน้า ก็ขอให้รอดูต่อไป ก็จะเห็นผลของกรรมชั่วของเขาอย่างแน่นอน แต่เท่าที่สังเกตดูแล้วไม่เกิน ๓๐ ปี บางคนก็เกิน ๓๐ ปีเลย ต้องได้รับผลแน่นอน ไม่ต้องรอชาติหน้าเลย พวกเราก็เหมือนกัน ถ้าเห็นใครทำกรรมชั่วแล้วเขายังไม่ได้รับผล ขอให้รอดูหน่อย ถ้าเราไม่ตายก่อนเราจะเห็นเอง เราจะเห็นชัดทีเดียวว่าเขาต้องได้รับแน่ แม้เราเองก็เหมือนกัน กรรมดีหรือกรรมชั่วที่เราทำไว้ทั้งหมด เราต้องได้รับแน่ แต่เราต้องรอหน่อย เพราะการกระทำนั้น บางทีขึ้นอยู่กับเจตนา คือเจตนาน้อย เจตนามาก บางทีขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ที่เราไปทำไว้ คือบางทีเขามีคุณน้อย บางทีเขามีคุณมาก เพราะกฎแห่งกรรมนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลหลายอย่างเชื่อมโยงกัน

กรรมบางอย่าง ถ้ามันให้ผลในปัจจุบันแล้ว คือ ถ้ามันให้ผลเสร็จแล้วก็หมดกัน สมมุติว่าเราไปด่าเขา เขาก็ด่าเรา ก็ให้ผลเสร็จกันไปเลย เราไปพูดดีกับเขา เขาก็พูดดีกับเรา ก็เสร็จกัน ก็ให้ผลในชาตินี้ไปเลย

ถ้ากรรมนั้นมันให้ผลในชาตินี้ชาติเดียวมันก็เสร็จกัน เมื่อมันให้ผลเสร็จแล้ว สมมุติว่าในชาตินี้มันกำหนดไว้แน่นอนว่า เมื่อทำแล้วมันจะให้ผลในชาตินี้เท่านั้น จะไม่ให้ผลในชาติอื่น แต่ถ้าหากว่า กรรมนั้นให้ผลแล้วก็กลายเป็นอโหสิกรรมไป หรือถ้ากรรมนั้นรอคิวให้ผลอยู่ สมมุติว่ารอคิวว่าจะให้ผลในชาตินี้ แต่กรรมอื่นมีจำนวนมากหรือมีกำลังมากกว่า ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว รอคิวกันอยู่ กรรมนี้จะหมดพลังลง ไม่ให้ผล เป็นอโหสิกรรมไป เปรียบเหมือนพืชบางชนิดที่เก็บไว้ เช่นข้าวเปลือก เก็บไว้ว่าจะปลูกในปีนี้ แต่ยังไม่ได้ปลูก เมื่อนำไปหว่านในปีต่อไป ข้าวเปลือกนั้นก็ปลูกไม่ขึ้น เพราะหมดยางเหนียวแล้ว เนื่องจากเก็บค้างปี กรรมบางอย่างก็เหมือนกัน จะให้ผลในชาตินี้ แต่มันรอคิว รอแล้วรออีกก็ไม่ให้ผลสักที มันก็หมดพลังลง ก็เป็นอโหสิกรรมไป แต่กรรมที่เป็นอโหสิกรรมประเภทนี้ มักจะเป็นกรรมเล็กน้อย ไม่ใช่กรรมใหญ่ ถ้ากรรมใหญ่มันจะให้ผลของมันแน่นอน เพราะมีกฎอยู่ว่า **กรรมใดไม่ว่าดีหรือชั่ว ถ้าหนักกรรมนั้นจะต้องให้ผลก่อน ไม่ว่ากรรมนั้นจะทำก่อนหรือทำทีหลัง**

การกระทำบางอย่างของคนเรา เช่น หุงข้าววันนี้ ถ้าเราไม่ได้กินในวันนี้ จะไปกินพรุ่งนี้ มันบูดหมดแล้ว ก็เป็นอโหสิกรรมไป มันเป็นเรื่องธรรมดา หรือเราปลูกไม้ผล หรือปลูกพืชผัก เช่น ปลูกข้าว ปลูกถั่วในปีนี้ เราก็ได้กินปีนี้ แต่ถ้าปลูกของบางอย่าง เช่น ปลูกมะม่วงหรือทุเรียน ปลูกในปีนี้จะไม่ได้กินในปีนี้ แต่ต้องไปกินในอีก ๔-๕ ปีข้างหน้า ยิ่งปลูกมะพร้าวบางชนิดหรือปลูกต้นตาล บางทีใช้เวลา ๗-๘ ปีขึ้นไปจึงจะได้รับผล นี้เพราะธรรมชาติของพืชผลนั้น ๆ กรรมนี้ก็เหมือนกัน

กรรมที่ให้ผลในชาติถัดไป กรรมบางอย่างที่ทำไว้แล้วชาตินี้จะไม่ให้ผล เหมือนการกระทำบางอย่างของพวกเรา วันนี้ไม่ให้ผล แต่จะให้ในวันต่อไป กรรมที่เป็นอุปปัชชเวทนียกรรมนี้ก็เหมือนกัน กรรมนี้จะไม่ให้ผลในชาตินี้ แต่จะให้ผลในชาติต่อไป เมื่อเกิดใหม่ขึ้นมา กรรมนี้จะให้ผลทันที คือ เป็นคนยากจนหรือเป็นคนร่ำรวยทันที เป็นคนเดือดร้อนหรือเป็นคนมีสุขในทันที แต่ถ้าหากว่ากรรมนั้นรอให้ผลอยู่

พอถึงชาติหน้าแล้วมันยังไม่มีคิวจะให้ผล กรรมนั้นก็กลายเป็นอโหสิกรรมไป หรือเมื่อถึงชาติหน้าแล้ว มันให้ผลเสร็จแล้ว กรรมที่ให้ผลเสร็จแล้วก็เป็นอโหสิกรรมเหมือนกัน

กรรมให้ผลในชาติถัด ๆ ไป กรรมนี้รุนแรงมาก คือ ไม่ให้ผลในชาตินี้ ไม่ให้ผลในชาติหน้า แต่จะให้ผลในชาติถัด ๆ ไปเรื่อย ๆ เราเวียนว่ายตายเกิดอยู่ตราบใด กรรมนี้ก็ติดตามให้ผลอยู่ตราบนั้น ได้โอกาสเมื่อใดมันจะให้ผลเมื่อนั้น กรรมประเภทนี้ เปรียบเหมือนสุนัขไล่เนื้อ หรือหมาใน หรือหมาป่าที่มันวิ่งตามเนื้อทราย กวาง หรือเก้งเข้าไปในป่า ทันเข้าเมื่อไรมันกัดกินเมื่อนั้น ทั้งกรรมดีกรรมชั่วที่ตามเรามาก็เช่นกัน แม้ในขณะนี้ก็ตามเรามามากมาย ตามตัวเราเหมือนเงาตามตัวอยู่ตลอดเวลา เรามองไม่เห็น แต่มันติดตามอยู่ในใจของเราเอง เพราะเราเก็บเอาไว้ จิตใจของเราเองที่เป็นตัวเก็บบุญบาปเอาไว้ ซึ่งเป็นทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว พอถึงเวลามันก็ให้ผล แต่ว่าบางคนกรรมกำลังตามจะให้ผลอยู่ สมมุติว่าทำกรรมชั่วไว้ เช่น เคยฆ่าคน หรือสัตว์มาเมื่อชาติก่อน กรรมนั้นตามเขาอยู่ แต่มันยังไม่มีโอกาสให้ผล ถ้าเขาผู้นั้นทำกรรมดีอยู่เรื่อย ๆ กรรมชั่วของเขาก็ตามไม่ทัน แต่ถ้าเมื่อไรเขาหยุดทำกรรมดี กรรมชั่วก็ตามมาทัน มาเจอเข้าพอดี หรือเราไม่ทำกรรมดีไว้ เราอยู่เฉย ๆ ไม่ทำดีหรือทำชั่วต่อ กรรมชั่วก็ตามทัน แต่บางคนนอกจากไม่ทำกรรมดีแล้ว ยังไปทำกรรมชั่วเข้าอีก เหมือนกับวิ่งเข้าหามันเลย มันกำลังตามหาอยู่ เราวิ่งเข้าหาก็เจอทันที ถ้ากรรมชั่วมาเจอเรามันก็ให้ผล แม้เราไม่อยากจะได้รับมัน แต่เราก็ต้องรับ เพราะผลที่เราสร้างไว้เอง การสร้างแต่กรรมดีไม่เป็นไร ถ้ามันตามเรามา เราก็อยากจะพบอยู่ บางครั้งอุตส่าห์อ้อนวอนอธิษฐานว่า “เจ้าประคู้ณ ด้วยอำนาจกรรมดีที่สร้างไว้ขอให้เป็นอย่างโน้นอย่างนี้ สมความปรารถนาเถิด” อธิษฐานต้องการให้มันมา แต่บางอย่างมันไม่มา เพราะยังไม่ถึงเวลาให้ผลของมัน บางทีอธิษฐานแล้วอธิษฐานอีก เพราะว่ากรรมชั่วบางชนิด

มันดักเอาไว้ คือมันดักให้ผลอยู่ เพราะฉะนั้น การที่เราได้รับผลกรรมแต่ละวันนั้น อย่าได้คิดว่าเกิดโดยเหตุบังเอิญ **เพราะเหตุบังเอิญไม่มีในพุทธศาสนา หากเกิดจากกรรมที่เราทำไว้เองทั้งสิ้น**

ดังที่เคยย้ำไว้แล้วว่า พุทธศาสนาไม่เชื่ออำนาจดวงดาว ไม่เชื่ออำนาจพระเจ้า ไม่เชื่ออำนาจภายนอกอื่นใดว่าจะมาดลบันดาลชีวิตของเราให้สุข ให้ทุกข์ ให้เสื่อม ให้เจริญ ให้เป็นอย่างโน้น ให้เป็นอย่างนี้ได้ แต่เชื่อว่าเราจะสุข เราจะทุกข์ จะเสื่อม จะเจริญ จะมีจิตใจสะอาด หรือไม่สะอาด มันขึ้นอยู่กับกรรมที่เราทำไว้เองทั้งสิ้น เช่น การทำสมาธิ ถ้าเราไม่ฝึกเอง ให้คนฝึกให้ เช่นบอกว่า "เออ ท่านไปฝึกให้ข้าพเจ้าด้วย ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีเวลาเลย แล้วขอให้จิตของข้าพเจ้าสะอาดด้วย" อย่างนี้ไม่ได้ เราต้องสร้างเอาเอง ต้องทำเอาเอง **กฎแห่งกรรมนี้คือกฎแห่งการพึ่งตนเอง**

สรุปย่อกฎแห่งกรรมคือกฎแห่งการพึ่งตนเอง กรรมที่ให้ผลในชาติถัด ๆ ไปนี้ เมื่อมันให้ผลแล้วมันก็เป็นอโหสิกรรมไป แต่ถ้ามันยังไม่ให้ผล มันจะติดตามผู้นั้นไปอยู่ตลอด แต่ถ้าหากว่าผู้นั้นเข้าสู่นิพพาน อย่างพระองคุลิมาลทำกรรมชั่วฆ่าคนมามาก แต่เมื่อท่านบรรลุเป็นพระอรหันต์และเข้านิพพาน ไม่เวียนว่ายตายเกิดแล้ว กรรมที่ท่านสร้างไว้ทั้งหมดไม่อาจตามท่านไปได้ เพราะท่านไม่เกิดอีกแล้ว กรรมดีและกรรมชั่วก็ทำไว้มาก เมื่อท่านนิพพานแล้ว กรรมทั้งหมดที่ท่านทำไว้นั้นก็กลายเป็นอโหสิกรรมสิ้น

เพราะฉะนั้น คำว่า **"อโหสิกรรม"** จึงมีความหมาย ๓ อย่าง (ขอให้ทำความเข้าใจ) คือ

๑ กรรมที่ให้ผลเสร็จแล้ว

๒ กรรมที่รอให้ผลอยู่ แต่ไม่มีโอกาส หมดวาระของมันก็เป็นอโหสิกรรมไป อย่างทิฏฐธัมมเวทนียกรรม คือ กรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน เมื่อมันไม่มีโอกาสให้ผลมันก็หมดพลัง หรืออุปัชชเวทนียกรรม คือ กรรมที่ให้ผลในชาติต่อไป เมื่อมันไม่มีโอกาสให้ผลมันก็หมดพลัง

๓ **กรรมที่เป็นอปราปรเวทนียกรรมคือกรรมในชาติต่อ ๆ ไป** ติดตามบุคคลใดไป เมื่อบุคคลนั้นเข้าสู่พระนิพพานแล้ว ไม่มีโอกาสจะติดตามไปอีกได้ เพราะท่านไม่เกิดอีกแล้ว กรรมนี้ก็เป็นอโหสิกรรมไป

เพราะฉะนั้น คำว่า **"อโหสิกรรม"** ในภาษาไทย กับความหมายของอโหสิกรรมในพระพุทธศาสนา **ไม่ตรงกัน อโหสิกรรมในภาษาไทยนั้น** สมมุติว่าเราประพฤติล่วงเกินใครคนใดคนหนึ่ง แล้วพูดว่า *"ขอให้อโหสิกรรมเสียเถอะนะ อย่าได้ถือโทษโกรธกัน"* อันนี้พูดได้ว่าให้เป็นอโหสิกรรม แต่ตัวกรรมมันไม่ได้มาอโหสิกับเรา เช่น เราฆ่าคนไว้หรือเราด่าพ่อแม่ พ่อแม่อาจจะไม่ถือโทษโกรธเรา แต่กรรมมันไม่ยอมมันเอาจนได้ มันต้องไปตามกฎของมัน เพราะกรรมมันเป็นกฎของธรรมชาติ

ถ้าเราทำผิดต่อพ่อแม่ เราก็อาจจะขอความกรุณาว่า นี้เป็นความผิดครั้งแรก พ่อแม่อาจยกโทษให้ได้ เพราะเป็นพ่อแม่เรา หรือทำความผิดกับครูของเรา เราก็อาจขอให้ท่านยกโทษให้ได้ แต่ถ้ากฎแห่งกรรมนี้ไม่ได้ เพราะเป็นกฎของธรรมชาติ อย่างไฟเป็นของร้อน เป็นกฎของธรรมชาติ เราไม่รู้ว่าไฟร้อน แล้วไปจับไฟเข้า เราจะไปอุทธรณ์กับไฟว่า "อย่าให้ข้าร้อน ข้าไม่รู้ว่าเอ็งร้อน" ขอร้องไม่ได้เลย เพราะเป็นกฎของธรรมชาติ

กฎที่มนุษย์ตั้งขึ้นนั้น ยังมีข้อยกเว้น ยังข้อผ่อนปรนได้ แต่กฎที่ธรรมชาติวางไว้นั้น ไม่มีข้อผ่อนผัน เมื่อใครทำไว้แล้ว ต้องได้รับผลของกรรมอันนั้นไม่ว่าจะดีหรือชั่ว จะไปพูดว่า "เออ อโหสิกรรมกันเสียนะ" พูดเช่นนั้นย่อมพูดได้ อโหสิกรรมที่ว่าเราไม่ถือโทษโกรธ แต่กรรมมันไม่ยอม ตัวกรรมที่เราทำไว้นั้นมันมี อย่างเราไปด่าคน เราพูดว่าอโหสิกรรมกันเสียนะ คนนั้นอาจจะพูดว่า "เออ อโหสิ" แต่กรรมนั้นเมื่อประทับอยู่ในใจเราแล้ว มันต้องมาให้ผลเราในครั้งต่อ ๆ ไป เราจะต้องถูกด่า ไม่ใช่คนนั้นด่าเรา คนนั้นเขาอาจจะไม่ถือโทษโกรธเราแล้ว แต่คนอื่นซิด่า เพราะกรรมมันตามสลักหลังเราอยู่ มันจะต้องมาให้ผล

รวมความว่า กรรมที่ให้ผลตามกาลมี ๔ อย่าง คือ

๑ ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติปัจจุบัน

๒ อุปปัชชเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติถัดไป

๓ อปราปรเวทนียกรรม กรรมที่ให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป

๔ อโหสิกรรม กรรมที่ให้ผลเสร็จแล้ว หรือกรรมที่ไม่ให้ผล

กรรมทั้งหมดนี้ เราได้สร้างเอาไว้เองและกำลังติดตามเราอยู่นั้น เป็นกรรมในปัจจุบันก็มี และเป็นกรรมที่เราทำไว้ในชาติที่ล่วงมาแล้วคือชาติที่ติดกับชาตินี้ของเราก็มี เป็นกรรมในชาติที่ล่วงไป ที่ถัด ๆ ต่อไปก็มีมาก บางคนเดือดร้อน เช่น บางคนป่วยไข้อยู่ บางคนเจริญรุ่งเรืองอยู่ ทั้งหมดนี้เกิดจากกฎแห่งกรรมทั้งสิ้น

แม้แต่ทุกท่านมาฟังธรรมอยู่ในที่นี้ ก็เกิดขึ้นด้วยกฎแห่งกรรมบันดาลให้ท่านได้มาฟังธรรม ได้มาพบอาจารย์ แม้แต่อาจารย์เองมาสอนกรรมฐานอยู่ที่นี้ก็เพราะกฎแห่งกรรมบันดาลให้มาสอน ถ้าไม่มีกฎแห่งกรรมดลบันดาลมาก็อาจจะป่วย หรือติดธุระมาไม่ได้ แม้พวกเราบางคนก็อาจติดธุระมาไม่ได้ แต่กฎแห่งกรรมที่ทำให้เราต้องมาจนได้วันนี้ เพราะกฎแห่งกรรมมันกำหนดไว้ว่าต้องมา และถ้ากฎแห่งกรรมบอกว่าแม้มาแล้วก็ไม่ได้สอนหรือไม่ได้ปฏิบัติ เพราะว่ามีกฎแห่งกรรมอื่นขวางไว้ ก็สอนไม่ได้หรือมาไม่ได้

แม้แต่เราเดิน ๆ อยู่ มีคนราดน้ำจากหน้าต่างลงบนหัวเรา เรื่องเช่นนี้อย่าคิดว่าเหตุบังเอิญ แท้ที่จริงก็คือกฎแห่งกรรมทั้งสิ้น ทำไม เวลาคนอื่นเดินไป ไม่มีใครราดน้ำ แต่พอเราเดินไปเขาราดน้ำลงพอดี

แม้แต่ตัวอย่างง่าย ๆ เช่นเราเดิน ๆ ไปเหยียบเอาของสกปรก ก็เป็นกฎแห่งกรรมเช่นกัน ทำไมคนอื่นเดินไม่เหยียบ แต่เมื่อเราเดินมาเหยียบเอาล่ะ ก็เพราะสร้างกรรมไม่ดีเอาไว้ อาจจะทำสกปรก ไว้ในชาติก่อนให้คนเหยียบ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา พระองค์เสด็จไปที่ไหน ๆ มีคนบูชา มีคนโปรยดอกไม้ มีคนทำทางสะอาดสะอ้านเรียบร้อย ก็

คือกฎแห่งกรรมที่พระองค์ได้ทรงสร้างไว้เช่นกัน ไม่ใช่เกิดโดยเหตุบังเอิญ และทำไม เมื่อเราเดินไป ไม่มีใครโปรยดอกไม้บ้างล่ะ ไม่มีใครปราบทางให้เรียบร้อยบ้างล่ะ ก็เพราะกรรมดีของเราไม่ถึงขนาดนั้น

เพราะฉะนั้น สุขทุกข์ทั้งหมดที่เราได้รับ ขึ้นอยู่กับกฎแห่งกรรมทั้งสิ้น **นี้คือกรรมที่ให้ผลตามกาล**

หมวดที่ ๒ กรรมที่ให้ผลตามหน้าที่ ๔ อย่าง คือ

๑ ชนกกรรม กรรมแต่งให้เกิด

๒ อุปัตถัมภกกรรม กรรมสนับสนุน

๓ อุปปีฬกกรรม กรรมบีบคั้น

๔ อุปฆาตกกรรม กรรมตัดรอน

กรรมทุกชนิดทำหน้าที่ของมันโดยตรง หน้าที่ใครหน้าที่มัน มันแบ่งหน้าที่คือแบ่งส่วนงานกันว่า งานนี้เป็นหน้าที่ของเอ็งนะ เขาไม่ก้าวก่ายกัน มันแบ่งส่วนกัน เหมือนยีน (gene) ในร่างกายของเรา เช่น ยีนที่สร้างผม ก็ไปในเรื่องผม ยีนที่สร้างเล็บก็ไปในเรื่องเล็บ ยีนที่สร้างด้านเนื้อหนัง มันก็ไปในด้านเนื้อหนัง กรรมที่กฎธรรมชาติสร้างไว้ในใจของเราก็เช่นกัน มันแบ่งหน้าที่กัน เรียกว่า **"กรรมให้ผลตามกิจ หรือให้ผลตามหน้าที่"**

ชนกกรรม กรรมแต่งให้เกิด กรรมนี้มีหน้าที่แต่งให้เกิด อย่างเดียว คือแต่งให้เกิดมา เช่น ให้เกิดมาเป็นมนุษย์ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์เสร็จแล้วก็หมดหน้าที่ กรรมอื่นทำหน้าที่ต่อไป เหมือนหน้าที่ของพ่อแม่ให้เกิด พอเกิดก็เสร็จไปแล้ว หรือกรรมทำให้เกิดในนรกก็เสร็จไป ให้เกิดในสวรรค์ก็เสร็จไป ให้เกิดเป็นคนรวย ให้เกิดเป็นคนมีทุกข์ ให้เกิดเป็นคนดี ให้เกิดเป็นคนไม่ดีก็เสร็จหน้าที่ของมัน กรรมนี้มาทำหน้าที่ให้เกิดแล้ว มันก็เสร็จแล้ว เรียกกรรมชนิดนี้ว่า **"ชนกกรรม"** เหมือนอย่างพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด เราเรียกว่า **"ชนกชนนี"** แปลว่า **"ผู้ให้กำเนิด"**

อุปัตถัมภกกรรม กรรมสนับสนุน กรรมสนับสนุนคือหนุนชนกกรรม กรรมนี้เป็นฝักฝ่ายกับกรรมข้อแรก คือถ้าชนกกรรมแต่ง

ให้เกิดมาดี อุปัตถัมภกกรรมก็หนุนให้ดียิ่งขึ้น เช่น ถ้าเกิดมาเป็นลูกรัฐมนตรีแล้วก็มีหัวดีอีก รูปหล่อ และปัญญาดี มันหนุนให้ดียิ่งขึ้นไป ถ้าเกิดเป็นลูกคนจน มันก็หนุนให้ยิ่งลำบากอีก ยิ่งไม่มีพี่เลี้ยงอีก ยิ่งพ่อแม่ตายไปอีก มันหนุนให้เดือดร้อนเข้าไปอีก เพราะฉะนั้น อุปัต-ถัมภกกรรมนี้ ถ้าชนกกรรมแต่งให้เกิดมาดี มันก็จะหนุนให้ดี ถ้าชนกกรรมแต่งให้เกิดมาไม่ดี มันก็หนุนให้ไม่ดี มันเข้ากัน หนุนกัน เพราะฉะนั้น เราบางทีป่วยไข้อยู่แล้ว ก็เป็นความเข้าไปอีก หรือรถชนเข้าไปอีก มันซ้ำมาอีกทั้ง ๆ ที่คนนั้นแย่อยู่แล้ว แต่บางคนตำแหน่งสูงอยู่แล้วก็ถูกล็อตเตอรี่เข้าไปอีก ยิ่งรวยเข้าไปอีก ทำไมเป็นอย่างนี้ ? ก็เพราะกรรมนี้มันหนุนอยู่

ส่วนกรรมข้อที่ ๓ กับข้อที่ ๔ เป็นกรรมที่ตรงกันข้ามกับ ๒ ข้อแรก เสมือนหนึ่งเป็นฝ่ายค้าน คือ

อุปปีฬกกรรม กรรมบีบคั้น คือ บีบชนกกรรมและอุปัตถัมภก-กรรมไม่ให้ผลเต็มที่ บีบอย่างไร ? สมมุติว่าชนกกรรมแต่งให้เกิดมาดี อุปัตถัมภกกรรมสนับสนุนให้ดียิ่งขึ้น แต่พออุปปีฬกกรรมตามมาทัน มันขัดขวาง คือ กรรมเดิมจะถูกบีบไม่ให้ผลเต็มที่ เช่น ขึ้นตำแหน่งสูงยิ่งกว่านั้นไม่ได้ มันบีบเอาไว้ แต่ถ้าหากว่ากรรมชนกกรรมแต่งให้เกิดมาชั่ว สมมุติว่าเป็นลูกคนจน อุปถัมภกรรมก็ทำให้ไร้การศึกษาเล่าเรียนขึ้นมาอีก แต่พอกรรมอุปปีฬกกรรมนี้เข้ามาบีบก็กลับมีคนสนับสนุนขึ้นมาจนหาสถานที่ศึกษาเล่าเรียนได้ มีคนให้ทุนการศึกษาเล่าเรียน ถ้าป่วยไข้หนัก แต่กลับมีคนมาช่วยเหลือ มีผู้มาสนับสนุน เช่น คนที่ป่วยหนักไม่มีใครจะมารักษาแล้ว แต่พอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปทรงพบเข้าก็ทรงให้การอุปถัมภ์ซึ่งเปรียบเสมือนกรรมนี้ คือ มันบีบสิ่งที่เดือดร้อนอยู่มากนั้น ไม่ทำให้เดือดร้อนมากขึ้น มันบีบทั้งฝ่ายดีและฝ่ายชั่ว พวกเราบางคนถูกกรรมชนิดนี้บีบเราไม่รู้ ถ้าเราดีอยู่มันบีบไม่ให้ดีมาก ถ้าเราเสื่อมอยู่มันบีบไม่ให้เสื่อมมาก มันบีบเอาอย่างนั้น

อุปฆาตกกรรม กรรมตัดรอน เป็นกรรมที่ตรงกันข้ามกับสองข้อ

แรก แต่สนับสนุนข้อที่ ๓ อุปฆาตกกรรมคือกรรมฆ่า "อุปฆาตกะ" แปลว่า "กรรมฆ่า" หรือ"กรรมเพชฌฆาต" คือถ้ามีกรรมบีบแล้ว เมื่ออุปฆาตกกรรมนี้ตามมาทันมันจะทำลายเลย สมมุติว่าชนกกรรมแต่งให้เกิดมาดี เป็นลูกกษัตริย์ หรือเป็นกษัตริย์ มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี ครองราชสมบัติ พออุปฆาตกกรรมตามมา ผู้นั้นก็ถูกล้างราชบัลลังก์เลย เช่น บางคนเคยเป็นรัฐมนตรีถึงกับติดคุกก็เคยมี บางคนเป็นเศรษฐีถึงกับหมดเนื้อหมดตัว เช่น ถูกฟ้องล้มละลาย บางคนถึงตายเลยก็มี

แต่ถ้าเป็นอุปฆาตกกรรมฝ่ายดีตามมา มันจะฆ่าฝ่ายชั่วเสีย เช่น บางคนเกิดมายากจนข้นแค้น ลำบากเดือดร้อน พอกรรมนี้ตามมาทันก็ทำให้เขาถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ ๑ กลับตรงข้ามไปเลย หรือคนบ้านนอกคอกนา บางคนก็ได้เป็นรัฐมนตรีเลย เพราะกรรมนี้มันตัด ตัดกรรมส่วนไม่ดีออกเสีย เป็นอุปฆาตกกรรม

เพราะฉะนั้น บางคนเมื่อกรรมนี้ติดตามมา ใคร ๆ ก็ไม่คิดเลยว่าเขาจะตายไว บางคนกำลังเจริญรุ่งเรืองสูงสุด พอเราได้รับข่าว อ้าวเครื่องบินตกตายเสียแล้ว หรือรถชนตายเสียแล้ว เพราะกรรมนี้ตามมาทันบางคนนั้นใคร ๆ ก็คิดว่าจะตายแน่แล้ว เขาไม่มีทางรอด ใครไปเยี่ยมก็ว่าตาย เพราะป่วยหนักเหลือเกิน แต่พอกรรมนี้ตามมา กลับหายไปได้อย่างปาฏิหาริย์ เช่น คนเป็นโรคมะเร็ง ควรจะตายก็ไม่ตาย แต่กลับหายเป็นไปได้อย่างไร เพราะกรรมนี้มันตัดรอนกรรมฝ่ายไม่ดี หรือตัดรอนฝ่ายชั่ว

เพราะฉะนั้น เรื่องกฎแห่งกรรม มันสนับสนุนกัน หรือตัดกันอยู่อย่างนี้ ถ้าเราไม่เข้าใจกฎแห่งกรรม เราจะไปโทษว่า นี่ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น

นี่ก็คือกฎแห่งกรรมอันเราควรจะเข้าใจ ซึ่งตอนนี้อธิบายได้แค่ ๘ ข้อ สองหมวดเท่านั้น ยังมีอีกหมวดสุดท้ายซึ่งเป็นหมวดสำคัญเช่นกัน คือ **กรรมให้ผลตามลำดับ** จะพูดในตอนต่อไป

เฉพาะตอนนี้ ย้ำให้เห็นกฎแห่งกรรมว่า กรรมใดเราทำไว้เราต้องได้รับทั้งสิ้น เช่น เรามานั่งฝึกสมาธิ ฝึกกรรมฐานก็เป็นกรรมดีของเรา ไม่ใช่ของคนอื่น หรือเราให้ทาน รักษาศีล ก็เป็นกรรมดีของเรา คนอื่นจะมาทำแทนเราไม่ได้ เราต้องทำเอง และเป็นกรรมฝ่ายดีที่เรากำลังสร้างขึ้น โดยเว้นกรรมฝ่ายชั่ว ถ้าเราทำอย่างนี้อยู่บ่อย ๆ กรรมชั่วที่ติดตามเรามาก็ตามเราไม่ทัน กรรมดีก็หนุนกัน จะทำให้เราประสบความสุขความสำเร็จในชีวิตได้มาก แม้แรงอธิษฐานของผู้ทำกรรมดีก็มีพลังเพิ่มขึ้นในเมื่อเราตั้งใจทำแต่กรรมดี หลีกหนีกรรมชั่ว.